

Dosarul nr.1ra-121/2023
1-21166121-01-1ra-24012023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie și Talpă Boris,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Munteanu Liliana în numele inculpatului Dabija Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Dabija Vitalie xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.11.2021 – 13.12.2021;

Instanța de apel: 04.04.2022 – 19.10.2022;

Instanța de recurs: 24.01.2023 – 12.07.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 13 decembrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Dabija Vitalie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Dabija Vitalie, la 17 octombrie 2021, aproximativ la ora 20:00, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate și fără a deține permis de conducere, după ce a consumat băuturi alcoolice s-a urcat la automobilul de model „Daewoo Matiz”, cu numerele de înmatriculare xxxx și încălcând cerințele prevederilor pct. 10 alin.(2) lit. a) Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13 mai 2009, care stipulează că persoana care conduce autovehiculul trebuie să dețină permis de conducere și pct. 14 lit. a) al aceluiași Regulament, care stipulează expres că, persoana care conduce autovehiculul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, a fost stopat de ofițerii de patrulare a INSP, aflați în exercițiul funcției, pe una din străzile satului Horești, raionul Ialoveni, după care în timpul solicitării actelor a apărut suspiciunea

la consum de alcool de către conducătorul mijlocului de transport.

Ulterior, Dabija Vitalie fiind supus testării alcooloscopice cu ajutorul aparatului „Drager” s-a constatat că, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat era de 0,82 mg/l, care conform Regulamentului privind modul de testare alcooloscopice și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16.04.2009 și art.134¹² alin.(3) Cod penal, constituie grad avansat de ebrietate alcoolică.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Dabija Vitalie în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, iar aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale. Prima instanță a dat o apreciere subiectivă și neargumentată ce ține de aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, având în vedere că, fiind tras anterior la răspundere penală pentru infracțiune similară, Dabija Vitalie nu a stat pe calea corijării și a comis o nouă infracțiune cu intenție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Dabija Vitalie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Dabija Vitalie în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru

casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Dabija Vitalie.

Instanța de apel a considerat, că prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului Dabija Vitalie și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei față de Dabija Vitalie, or, inculpatul anterior a mai comis o infracțiune similară, astfel, instanța de apel a menționat că cele sus- indicate, indică la faptul că Dabija Vitalie na stat pe calea corijării, este dispus să comită sistematic infracțiuni de încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport, în stare de ebrietate.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, soluționând chestiunea privind stabilirea și individualizarea pedepsei urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii și pericolul social al faptei săvârșite de către inculpat, de personalitatea inculpatului, astfel, reeducarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, pentru a fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Munteanu Liliana în numele inculpatului Dabija Vitalie, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că instanța de apel nu a aplicat corect prevederile art.art.61, 75 alin.(1) Cod penal.

A subliniat că, condamnarea inculpatului cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni ar crea repulsie, cauzând noi suferințe inculpatului și nu va putea atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, ci va genera dispreț față de pedeapsa aplicată și va înjosi demnitatea inculpatului, consideră că pentru corectarea și reeducarea lui nu este absolut necesară privarea de libertate.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, astfel că nefiind comise careva erori de drept în raport cu motivele invocate de partea apărării, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit textului recursului declarat de partea apărării în care se invocă în calitate de temei de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, având în vedere argumentele din recurs, Colegiul penal notează, că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, după cum rezultă din recurs, apărarea solicită aplicarea în privința inculpatului Dabija Vitalie a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, însă Colegiul penal menționează, că aceasta nu poate fi reținută, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel, este întemeiată și legală.

Raportând soluțiile oferite de practica judiciară constantă la circumstanțele cauzei deduse judecării, Colegiul penal constată că instanța de apel a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului, care indică, că săvârșirea faptei nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea inculpatului, este necesară executarea efectivă a pedepsei.

În particular, instanța de apel corect a reținut toate circumstanțele reale și personale relevante speței, și anume caracterul prejudiciabil al infracțiunii (infracțiunea este una ușoară), atitudinea inculpatului față de procesul penal derulat în privința sa, persoana inculpatului (acesta anterior a fost judecat, inclusiv pentru infracțiune similară) și condițiile de viață ale familiei sale.

Colegiul penal reține că, instanța de apel a luat în considerare faptul că inculpatul, care anterior a fost judecat, inclusiv pentru infracțiune similară, însă niciodată nu i-a fost stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, a comis din nou o infracțiune, cu intenție, motiv din care instanța de apel just a concluzionat că, de fapt, inculpatul nu s-a corectat și reeducat, din nou pășind pe cale infracționalității, în așa mod instanța de apel a conchis în mod corect, că în cazul inculpatului Dabija Vitalie o pedeapsă neprivativă de libertate nu va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal consideră că instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului Dabija Vitalie, a ținut cont de prevederile legale relevante și a motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei.

Reieșind din cele expuse supra Colegiul penal conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ținând cont de cele expuse supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Munteanu Liliana în numele inculpatului Dabija Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Dabija Vitalie xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris